

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата психологічних наук, доцента кафедри практичної і клінічної психології Одеського національного університету імені

І.І. Мечникова

Смокової Людмили Степанівни

на дисертаційне дослідження

Добриніної Ірини Вікторівни

«Індивідуально-психологічні репрезентації особистістю образу світу майбутнього»,

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 "Психологія"

Сучасні події в Україні визначаються найвищим рівнем загрози по відношенню до планів особистості щодо майбутнього. За всі роки здобутої незалежності ще ніколи не відбувалося стільки складних, непередбачуваних, неоднозначних та вразливих подій і явищ, які скорочують індивідуальний часовий горизонт планування. Отже, сьогодні поняття образу світу майбутнього набуло особливої актуальності, а уміння ефективно долати стресові ситуації перетворюється на нагальну потребу.

В цілому дисертація створює позитивне враження і повністю відповідає заявленим цілям та завданням. Об'єкт та предмет дослідження є адекватними обраній темі і меті дослідження.

Наукова новизна та теоретичне значення дисертаційного дослідження полягають в тому, що сформульовано уявлення про феномен ефекту узгодженості, запроваджено концепт темпорального Я, введено поняття футуроімажинації, введено поняття «види копінгу у часовій перспективі». Прикладна цінність дисертаційного дослідження Добриніної І.В. визначається реалізацією багатоетапної психометричної процедури по створенню та адаптації психодіагностичних інструментів. Ці надійні та валідні інструменти здатні розширити методичний арсенал вітчизняних психологів. Використання різних методів статистичного аналізу забезпечило високу надійність і достовірність наведених у дисертації результатів.

Крім того, проведено теоретико-методологічний аналіз досліджуваної проблеми, чітко сформульовано теоретико-методологічні засади та ключові концептуальні положення, що свідчить про наукової глибини дослідження. Для реалізації ідеї дослідження авторка докладала зусиль, охоплюючи як теоретичне осмислення наукових джерел, так і проведення емпіричних досліджень, щоб краще зрозуміти специфіку та особливості феномену образу світу майбутнього.

Підсумовуючи, можна зазначити, що усі поставлені завдання дисертації були виконані на високому науковому рівні. Результати дослідження та висновки, наведені Добриніною І. В., базуються на уважному теоретико-методологічному аналізі та емпіричних дослідженнях і повністю відповідають темі, меті та завданням, що надає підстави для позитивного оцінювання дисертаційної роботи в цілому.

Щодо побажань і зауважень можна зазначити наступне:

1. Структура висновків до розділів дисертації має відповідати логіці та послідовності аргументації в тексті. Деякі висновки у роботі здалися трохи нечіткими. Доцільно було б оптимізувати їх структуру для забезпечення кращого розуміння і легкості читання.

2. В дисертаційній роботі зафіксовано деякі стилістичні невідповідності і технічні помилки, які ускладнюють сприйманні роботи.

Зазначені зауваження мають характер рекомендацій і не впливають на загальний позитивний висновок щодо наукового дослідження.

Дисертація І.В. Добриніної за темою «Індивідуально-психологічні репрезентації особистістю образу світу майбутнього» за спеціальністю 053 «Психологія» виконана на належному науково-теоретичному рівні, повністю відповідає Постанови Кабінету Міністрів України «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 року, а її авторка заслуговує присудження ступеня

